

Kymen jätelautakunta

Toimiala Tekniikka ja ympäristö

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymät toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Talous on toteutunut suunnitelman mukaisesti talousarvioon verrattuna. Toimintatuottoihin sisältyy Kymenlaakson Jäte Oy:n maksamat lautakuntamaksut kesäkuun loppuun asti sekä määräaikaisen työntekijän palkkatuki heinäkuun loppuun saakka.

Toiminta on toteutunut osittain suunnitelman mukaisesti. Bio- ja pakkausjätetekuljetukseen liittyneiden taloyhtiöiden osuutta liittymisvelvollisista on saatu kasvamaan. Lisäksi jätehuollon suuntaviivojen määrittely vuoteen 2030 saakka on hyvin käynnissä.

Hakemusten käsittelyaika taas on huomattavasti pidempi kuin tavoitearvo. Tämä johtuu yksikön toiminnassa tapahtuneiden muutosten ja töiden suuren määrän vuoksi. Lisäksi nyt käsitellään myös jo kauan aikaa sitten tulleita hakemuksia, joka pidentää käsittelyajan keskiarvoa. Myös tehtyjen viranhaltijapäätösten määrä on arvioitu paljon suuremmaksi kuin toteuma. Hakemusten ja ilmoitusten määrä taas on arvioitu hieman alakanttiin. Suurin osa näistä on ilmoituksia, jotka eivät vaadi viranhaltijapäätöksen tekemistä, mutta vaativat kuitenkin jonkin toimenpiteen.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi**Biojätteiden erilliskeräys**

Biojätteiden erilliskeräys omakoti- ja paritaloissa Kouvolan, Kotkan ja Haminan keskustaajamissa alkoi 1.5.2024. Tämä määrittäi hyvin paljon jätelautakunnan alkuvuoden töitä. Tammi-kesäkuun ajan jätelautakuntaan tuli paljon yhteydenottoja, hakemuksia ja kompostointi-ilmoituksia.

Biojätekeräykseen oli elokuussa liittynyt noin 83 % liittymisvelvollisista omakoti- ja paritaloista. Erilliskeräysvelvollisista 43 % on ilmoittanut kompostoivansa biojätteet. Jäteastiatositukset viivästyivät satama-alan lakkojen takia, joten myös biojätteen erilliskeräyksen aloittaminen siirtyi osassa taajamia jopa heinäkuulle saakka.

Jätehuoltoon liittyneiden seuranta

Bio- ja pakkausjätteiden kuljetukset alkoivat heinäkuussa 2023 Kymenlaakson Jätteen toimesta myös Haminassa, Miehikkälässä, Virolahdella, Lapinjärvellä, Pertunmaalla ja Pyhtäällä. Kuljetukseen liittymistä seurattiin ja huomautustenkin jälkeen edelleen liittymättömät siirrettiin alkuvuoden aikana kuntien ympäristönsuojeluviranomaiselle kehotuksia varten. Bio- ja pakkausjätteiden erilliskeräykseen liittyneiden taloyhtiöiden määrä liittymisvelvollisista on kesän aikana noussutkin hienosti. Bio- ja pakkausjätekeräykset ovat kunnossa yllä mainittujen kuntien alueella olevissa taloyhtiöissä 84 %:sti. Kotkan, Kouvolan, Iitin ja Mäntyharjun jo toteutuneet korkeat liittymisprosentit nostavat koko alueen liittymisosuuden vähintään 88 %:iin.

Jätehuollon systemaattisempaa seurantaa ja tilanteen helpompaa tilastointia varten on tilattu rekisterikysely, joka seuraa rekisteristä jokaisen asuinrakennuksen jätehuoltovelvoitteita sekä jätteenkuljetustilannetta jätelajeittain kerran vuorokaudessa. Kyselytyökalu on jo valmis, mutta sen toimiminen vaatii rekisterin ajantasaisuuden. Kompostointi-ilmoitukset saadaan rekisteriin viiveellä ja rekisteristä puuttuvat kokonaan lähes kaikki ne (yli 600) sähköiset kompostointi ilmoitukset, jotka eivät automaattiajoissa päädy rekisteriin, mm. kompostikimpat ja taloyhtiöiden kompostorit. Ne pitää käsin syöttää rekisteriin, eikä näille ei ole ollut aikaa. Myös Kymenlaakson Jäte Oy:n asiakastiedoista osa ei ole linkittynyt jätehuoltoviranomaisen rekisterin kanssa, mutta yhtiö korjaa asiaa jatkuvasti.

Jätehuollon suuntaviivojen määrittely

Jätepoliittinen ohjelma sekä myös jätehuollon palvelutason määrittäminen vuosille 2025–2030 on hyvässä aikataulussa. Kunnat nimesivät jäsenet ohjausryhmään. Työskentely alkoi Alueellisessa

jätehuoltoseminaarissa maaliskuussa ja jatkui toukokuussa, elokuussa sekä lokakuussa pidetyissä ohjausryhmän kokouksissa. Luonnokset ovat juuri nähtävillä ja lausunnot pyydetty. Päätöksenteko menee alkuvuoteen 2025. Myös lautakuntasopimuksen muutos on lähetetty kuntiin hyväksyttäväksi, sillä Pertunmaan kunta liittyy Mäntyharjuun 1.1.2025.

Pertunmaan jätteenkuljetusten muutos

Pertunmaan alueella siirrytään kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen 27.4.2025 loppujätteiden ja lietteiden osalta. Samalla alueella olleet loppujätteiden aluekeräyspisteet poistuvat ja siirrytään kiinteistökohtaiseen jätteenkuljetukseen. Kymenlaakson Jäte on tiedottanut elokuussa asiakkaita asiasta. Tämän takia jätelautakunnalle on tullut hyvin paljon yhteydenottoja ja hakemuksia alkusyksyn aikana. Jätelautakunta osallistui myös yleisötilaisuuksiin Pertunmaalla sekä syys- että lokakuussa.

Jätehuoltomääräysten muutosta valmistellaan

Jätehuoltomääräysten muutosta on alettu valmistelemaan. Suomessa siirrytään yleisesti käyttämään yhtenäistä termiä ”sekajäte” sekalaiselle yhdyskuntajätteelle. Alueellamme käytössä oleva termi ”loppujäte” pitää jätehuoltomääräyksillä muuttaa sekajätteeksi. Lisäksi määräyksiin tullaan esittämään muutama muu muutos tai tarkennus. Määräysten muutos on tarkoitus tulla voimaan keväällä 2025.

Hakemusten ja ilmoitusten käsittely

Hakemuksia ja ilmoituksia on saapunut tammi-syyskuussa yhteensä 5 237 kpl, joista kompostointi-ilmoituksia 4 775 kpl, jäteastian tyhjennysväli-ilmoituksia 253 kpl ja jätemaksun kohtuullistamishakemuksia, lulkopistehakemuksia ja jätekimppailmoituksia yhteensä 209 kpl.

Kompostointi-ilmoituksista on saapunut paperisena tammi-huhtikuussa 576 kpl, jotka on käsin syötetty rekisteriin. Sähköiset kompostointi-ilmoitukset (pois lukien kimppakompostorit ja taloyhtiöiden kompostorit) saadaan rekisteriin massa-ajolla, mutta muutaman kuukauden viiveellä. Alkuvuonna on tilattu uusi sähköinen kompostointi-ilmoituslomake, joka veisi asiakkaan tekemän ilmoituksen pääsääntöisesti suoraan rekisteriin. Lomake on vihdoin valmisteilla sen tekijällä.

Viranhaltijapäätöksiä tehdään pääasiassa kohtuullistamis- ja lulkopistehakemuksista. Viranhaltijapäätöksiä tehtiin tammi-syyskuussa 143 kpl. Talousarviossa on arvioitu, että päätöksiä tehtäisiin tänä vuonna 800 kpl, joka on aivan liian yläkanttiin arvioitu. Hakemuksia on tullut odotettua vähemmän. Hakemuksia oletettiin tulevan enemmän biojätteen erilliskeräykseen liittymisestä vapauttamiseksi. Hakemusten käsittelyaika on ollut hyvin pitkä ja etenkin alkuvuoden päätösmäärä on hyvin pieni. Hakemukset ovat päässeet ruuhkautumaan jo viime vuoden puolella ja myös alkuvuoden biojätekeräykseen valmistautuminen lisäsi ruuhkaa. Tällä hetkellä käsittelyvauhti on normaalilla tasolla.

Sisäisin työjärjestelyin on pyritty saamaan vauhtia hakemusten käsittelyyn. Lisäksi määräaikainen työntekijä hoiti elokuun loppuun asti mm. kompostointi-ilmoituksiin liittyviä asioita, tyhjennysväli-ilmoituksia ja teki asiakaspalvelua, jotta pahasti ruuhkautuneiden hakemusten käsittelyä saatiin tuolloin sujuvammaksi. Syyskuun alusta alkaen yksikössä ei ole enää ollut lisätyövoimaa. Tätä voidaan palkata määrääjäksi ensi vuonna.

Riskianalyysi

Yhteistyö kuntien ja Kymenlaakson Jäte Oy:n ja kuntien kanssa on toiminut hyvin.

Toiminnalliset riskit liittyvät jätehuollossa tapahtuviin muutoksiin, vanhoihin ja uusiin hakemusruuhkiin ja henkilöstömuutoksiin. Riskiä suurentaa vähäinen ja vuonna 2025 eläköitymisen myötä entisestään vähenevä henkilöstöressurssien määrä suhteessa lakisääteisen työn määrään. Töitä priorisoidaan ja prosesseja pyritään kehittämään ja automatisoimaan ja niin on toimittukin, mm. tilaamalla uusi kompostointi-ilmoituslomake ja jätehuollon seurantatyökalu, joita ei kuitenkaan vielä ole käytännössä saatu käyttöön.

Hakemusten käsittelyaika on tällä hetkellä hyvin pitkä ja se tulee olemaan sitä vielä jonkin aikaa. Myös jätteenkuljetus- ja kompostointirekisterin ajan tasalla pitämisessä on haasteita etenkin kompostointi-ilmoitusten osalta. Hakemusruuhkan purkaminen ja hakemusten käsittelyn sekä kompostointirekisterin ajan tasalle saaminen on asiakaspalvelun kannalta ensisijainen tavoite, mutta tähän voi mennä pitkän aikaa. Myös jätteenkuljetusrekisterin ajantasaisuudesta on pidettävä huolta.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkistrategian tavoite: Asuminen: Kouvola on turvallinen kotipesä

Talousarviotavoite: Laadukkaat palvelut ja tyytyväinen asiakas		Tilannekuvaus: Hakemusten keskimääräinen käsittelyaika on tällä hetkellä hyvin pitkä.	
Mittarit			
Käsittelyaika (päivää)	Lähtöarvo 8/2023 47,4	Toteuma-arvo 9/2024 136	Tavoitearvo 12/2024 42

Kaupunkistrategian tavoite: Kestävä elämäntapa: Kouvola on luonnollinen perusta

Talousarviotavoite: Jätehuoltomääräysten mukaiset jätehuoltopalvelut asukkailla. Kasvatetaan järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittyneiden osuutta liittymisvelvollisista.		Tilannekuvaus: Bio- ja pakkausjätteiden erilliskeräykseen liittyneiden taloyhtiöiden osuus liittymisvelvollisista on kasvanut ja tavoite on saavutettu.	
Mittarit			
Liittyneiden osuus (%)	Lähtöarvo 8/2023 84 (83,6)	Toteuma-arvo 9/2024 88	Tavoitearvo 12/2024 88
Talousarviotavoite: Jätehuollon yhteisten suuntaviivojen määrittely vuosille 2025–2030		Tilannekuvaus: Jätepoliittisen ohjelman ja Jätehuollon palvelutason luonnokset ovat valmiit ja nähtävillä sekä lausunnot pyydetty.	
Mittarit			
Toteutumisaste (%)	Lähtöarvo 12/2023 0	Toteuma-arvo 9/2024 70	Tavoitearvo 12/2024 100

Toimenpiteiden toteutuminen

Kaupunkistrategian tavoite: Asuminen: Kouvola on turvallinen kotipesä

Talousarviotavoite, Alueellinen jätehuolto: Laadukkaat palvelut ja tyytyväinen asiakas	
Käyttösuunnitelman toimenpide: Ilmoitusten sekä hakemusten käsittely sujuvasti, jota edesauttavat sujuvat prosessit sekä asiakasystävälliset lomakkeet, nettisivut ja tiedotus. Kehitetään kompostointi-ilmoitusten sujuvaa siirtymistä rekisteriin.	Tilannekuvaus: Hakemusten keskimääräinen käsittelyaika tällä hetkellä hyvin pitkä johtuen vanhoista rästeistä. Hakemusten käsittelyä on priorisoitu saapumisjärjestyksen lisäksi. Uudet nettisivut ovat tekeillä. Niiden yhteydessä uusitaan lomakkeita. Kompostointi-ilmoituksia varten on tilattu uusi sähköinen lomake.

Kaupunkistrategian tavoite: Kestävä elämäntapa: Kouvola on luonnollinen perusta

<p>Talousarviotavoite, Alueellinen jätehuolto: Jätehuoltomääräysten mukaiset jätehuoltopalvelut asukkailla. Kasvatetaan järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittyneiden osuutta liittymisvelvollisista.</p>	
<p>Käyttösuunnitelman toimenpide: Jätehuoltomääräysten jalkauttaminen etenkin bio- ja pakkausjätekeräyksen osalta keinoina tiedotus, jätehuollon toteutumisen seuranta sekä rekisterien käytettävyyden kehittäminen tiedonhakuun.</p>	<p>Tilannekuvaus: Bio- ja pakkausjätteiden kuljetukseen liittyneiden taloyhtiöiden määrä on lisääntynyt viime vuodesta etenkin kunnissa, joissa oli huonot liittymisasteet (Lapinjärvi, Pertunmaa, Pyhtää, Hamina, Virolahti ja Miehikkälä). Toteuma-arvo kuvaa vähintään 3 asunnon jätehuollon tilannetta bio- ja pakkausjätteiden keräyksessä. Loppujätteitä eikä omakotitalojen biojätekeräystä ei ole otettu tähän tarkasteluun mukaan. Seurantatyökalu on valmis, mutta sen käyttöönotto vaatii rekisterin ajantasaisuuden.</p>
<p>Talousarviotavoite, Alueellinen jätehuolto: Jätehuollon yhteisten suuntaviivojen määrittely vuosille 2025–2030</p>	
<p>Käyttösuunnitelman toimenpide: Jätepoliittisen ohjelman uudistaminen ja jätehuollon palvelutason päivittäminen yhdessä kuntien ja Kymenlaakson Jäte Oy:n kanssa.</p>	<p>Tilannekuvaus: Jätepoliittisen ohjelman ja Jätehuollon palvelutason luonnokset ovat valmiit ja nähtävillä sekä lausunnot ja kannanotot pyydetty. Ohjausryhmä jatkaa käsittelyä joulukuussa, jonka jälkeen asiakirjat tuodaan päätöksentekoon. Jätepoliittisesta ohjelmasta päättää jokainen kunta erikseen ja Jätehuollon palvelutasosta päättää jätelautakunta alkuvuodesta 2025.</p>

Talous

Kymen jätelautakunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma 1-9/2024	Poikkeama	Tot-%	Ennuste tp 2024
Toimintatulot	367	0	367	124	-244	33,7	367
Myyntitulot	358	0	358	117	-241	32,7	358
Tuet ja avustukset	9	0	9	7	-2		9
Toimintamenot	-367	0	-367	-251	116	68,5	-367
Henkilöstömenot	-275	0	-275	-188	87	68,4	-275
Palkat ja palkkiot	-223	0	-223	-153	70	68,5	-223
Henkilösivumenot	-52	0	-52	-35	17	68,1	-52
Eläkemenot	-46	0	-46	-31	14	69,1	-46
Muut henkilösivumenot	-7	0	-7	-4	3	61,4	-7
Palveluiden ostot	-55	0	-55	-36	19	65,9	-55
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2	0	-2	0	1	12,3	-2
Muut toimintamenot	-35	0	-35	-27	9	74,9	-35
Toimintakate	0	0	0	-128	-128	0,0	0
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	-10			0
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-10			0
Kokonaiskustannukset	0	0	0	-138			0

Toiminnan volyymit

Volyymit	TP 2023	TA 2024	Tot. 1–9/2024
Saapuneiden hakemusten ja ilmoitusten määrä	6 401	6 000	5 237
Tehtyjen viranhaltijapäätösten määrä	825	800	143

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2023	TA 2024	Tot. 1–9/2024
Kymen jätelautakunta yhteensä	3,5	4,5	4,3